UNIVERSITETI - UNIVERSITY
"ISA BOLETINI"
MITROVICË

Kryesues i KD – së
Prof. Ass. Dr. Ilir Mazreku

Nr. Prot. 447 Dt. 21.02.2023

Në mbështetje të nenit 175 të Statutit të Universitetit, Senati i Universitetit, në mbledhjen e mbajtur më 30.11.2022, e ka rishikuar Kodin e Etikës dhe i ka propozuar për miratim Këshillit Drejtues. Këshilli Drejtues i Universitetit "Isa Boletini" në Mitrovicë, në mbledhjen e mbajtur më 02.12.2022, me propozim të Senatit mori:

VENDIM

1. Për aprovimin e Kodit Etik në Universitetin "Isa Boletini" në Mitrovicë.

2. Këtij vendimi i bashkëngjitet Kodi Etik i Universiteti "Isa Boletini" në Mitrovicë.

3. Me hyrjen në fuqi të këtij Kodi, shfuqizohet Kodi Etik me nr. prot. 280, i datës 19.02.2020.

4. Vendimi hyn në fuqi menjëherë.

Vendimi t'i dërgohet:

1. Arkivit të UMIB-it;
2. Menaxhmentit të UIBM;
3. Fakulteteve;
4. Sekretarëve të fakulteteve;
5. Zyrës për informim dhe komunikim me publikun.

Prof. ass. dr. Ilir Mazreku

Kryesues i Këshillit Drejtues

UNIVERSITETI ISA BOLETINI MITROVICË
REKTORATI

Pranuar me dt.	21.02.2023		
Njesia orga	Num	Nr.Ekzem	Vlera
	4471		

Universiteti "Isa Boletini" Mitrovicë

Kodi Etik

Mitrovicë
Dhjetor, 2022

Në mbështetje të nenit 175 të Statutit të Universitetit "Isa Boletini" Mitrovicë, Senati i Universitetit, në mbledhjen e mbajtur më 30.11.2022, e ka rishikuar Kodin e Etikës dhe i ka propozuar për miratim Këshillit Drejtues. Këshilli Drejtues i Universitetit "Isa Boletini" Mitrovicë, në mbledhjen e mbajtur më 02.12.2022, me propozim të Senatit miratoi:

KODI I ETIKËS I PERSONELIT TË UNIVERSITETIT "ISA BOLETINI" MITROVICË

Neni 1
Qëllimi

Kodi i Etikës ka për qëllim të vendosë rregullat e sjelljes së personelit akademik, administrativ dhe të studentëve, sipas rregullave dhe standardeve të vendosura në përputhje me frymën e etikës profesionale dhe morale të universitetit dhe me lirinë akademike. Kodi synon zhvillimin e kulturës brenda universitetit për të nxjerrë në dukje vlerat dhe ndërtimin e një etike bashkëkohore, bazuar në vlerat e pranuara bashkërisht, për të ndihmuar orientimin tonë në punë dhe për të rritur imazhin e universitetit.

Neni 2
Fushëveprimi

Kodi i Etikës është i detyrueshëm për zbatim në Universitetin "Isa Boletini" Mitrovicë, duke përfshirë personelin akademik, punëtorët e administratës dhe studentët (në tekstin e mëtejmë: anëtarët e universitetit) dhe të gjithë personat tjerë që në ndonjë formë a tjetër janë të lidhur me universitetin.

Neni 4
Të drejtat e garantuara (universale)

1. Ky kod njeh dhe mbron të drejtat e garantuara (universale) që janë pjesë e shoqërive demokratike.
2. Duke besuar se secili prej nesh është unik dhe ka vlerat e tij individuale, vlerat tona të përbashkëta konsiderohen që janë: ndershmëria, morali, respekti, përgjegjshmëria, përgjegjësia, drejtësia, korrektësia, solidariteti, objektiviteti, përkushtimi, transparenca, virtyti, toleranca, etj.

Neni 5
Respektimi i integritetit dhe dinjitetit të personelit të universitetit

1. Anëtarët e universitetit janë të obliguar që të respektojnë integritetin dhe dinjitetin personal dhe profesional të secilit punëtor të universitetit.
2. Gjatë veprimeve të përditshme, çdo anëtar i universitetit duhet të jetë bashkëveprues, i komunikueshëm, të respektojë normat e edukatës qytetare, duke shmangur çdo sjellje apo veprim mospërfillës apo arrogant.
3. Anëtarët e universitetit janë të obliguar që të kontribojnë në krijimin e atmosferës demokratike, tolerancës dhe vlerave të kulturës.

Neni 6
Parimi i autonomisë në universitet

1. Të gjithë anëtarët e universitetit kanë të drejtë që në mënyrë autonome të veprojnë në universitet në harmoni me Statutin dhe në raport me qëllimet e universitetit.
2. Anëtarët e universitetit janë të obliguar që të ruajnë pavarësinë e vet si vlerë themelore të punës shkencore dhe t'i kundërvihen çdo përpjekjeje që vjen jashtë universitetit për imponim të vlerësimeve dhe kritereve që s'kanë të bëjnë me qëllimin dhe thirrjen e së vërtetës shkencore dhe rregullave profesionale.

Neni 7
Parimi i efikasitetit

Personeli akademik dhe administrativ duhet të organizojë punën e vet të përditshme me efikasitet.

Neni 8
Parimi i konkurrencës së drejtë

Anëtarët e universitetit, asnjëherë, nuk duhet të prononcohen apo të përcjellin një informacion të pasaktë me paragjykim, me qëllim dobësimi ose dëmtimi të reputacionit të konkurrencës së ndershme në universitet.

Neni 9
Parimi i lirisë akademike në procesin mësimor dhe në punën kërkimore shkencore dhe profesionale.

1. Universiteti i Mitrovicës "Isa Boletini" promovon lirinë dhe autonominë individuale si parakusht për studim, mësim, profesionalizëm, kërkime profesionale dhe shkencore gjithëpërfshirëse dhe kërkesën për njohuri.
2. Anëtarët e universitetit duhet të sillen me ndershmëri dhe me përgjegjësi gjatë ushtrimit të lirisë akademike, në mënyrë që metodat, rezultatet, integritetin dhe implikimet etike të kërkimit t'ua paraqesin komunitetit shkencor dhe shoqërisë.
3. Anëtarët e universitetit do të respektojnë dhe zbatojnë vendimet akademike dhe ato të administratës të cilat i shërbejnë efikasitetit, barazisë, paanshmërisë dhe transparencës së veprimtarive institucionale të Universitetit.

Neni 10
Parimi i profesionalizimit

Nga anëtarët e universitetit pritet që, në mënyre profesionale dhe etike, t'i përmbushin të drejtat dhe obligimet në lidhje me procesin mësimor, në harmoni me parimet etike të këtij kodi.

Neni 11
Parimi i respektimit të ligjeve dhe rregulloreve

Çdo anëtar i universitetit është i detyruar të punojë, studiojë dhe veprojë në përputhje me parimet kushtetuese, ligjet përkatëse, aktet nënligjore, Statutin, kodet, rregulloret dhe aktet e tjera të institucionit.

Neni 12
Parimi i ndalimit të diskriminimit dhe ngacmimit

1.Universiteti duhet t'u japë mundësi të barabarta çdo personi gjatë procesit të rekrutimit, emërimit, promovimit, pagesave, trajnimeve dhe praktikave të tjera të zbatuara në universitet pa dallim të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal.
2. I gjithë personeli i universitetit duhet të përshtatet me politikën antidiskriminuese të institucionit.
3. Për të nxitur një ambient respekti për dinjitetin dhe mirëqenien e çdokujt, prej anëtarëve të universitetit kërkohet angazhim për të krijuar një ambient pune pa asnjë lloj ngacmimi.
4. Ndalohet ngacmimi verbal, joverbal dhe ai seksual ndaj studentëve dhe çdo anëtari tjetër të personelit të universitetit në çdo nivel hierarkike.

Neni 13
Detyrimet në procesin mësimor

Personeli akademik duhet që, gjatë punës së tij, të veprojë në pajtim me rregullat dhe detyrimet që dalin nga procesi mësimor.

Neni 14
Praktikat e ndaluara në procesin mësimor

1. Studentët duhet të përmbahen nga përshkrimi (kopjimi) i çdo forme gjatë kryerjes së obligimeve që dalin në kuadër të procesit mësimor (detyra, seminare, etj), si dhe me rastin kur ata i nënshtrohen vlerësimit të dijes/njohurive.
2. Me kopjim nënkuptohet edhe pranimi ose dhënia e ndihmës, e cila ka ndikim në objektivitetin dhe korrektësinë e vlerësimit të punës të të punësuarve në universitet.
3. Të gjithë anëtarëve në universitet nuk u lejohet mbështetja ose çfarëdo ndihme që ka të bëjë me kopjimin.

Neni 15
Shfrytëzimi i njerëzve në punën kërkimore shkencore dhe profesionale

1. Nuk është i lejuar kërkimi, i cili mund të rezultojë me rrezikshmëri të lartë të lëndimeve fizike ose psikologjike, por edhe nëse të njëjtët kanë ndikim negativ në mjedis.
2. Nuk lejohet as mbështetja apo ndihma eventuale e anëtarëve tjerë të universitetit në këto aktivitete kërkimore me ndikime negative.

3. Gjatë kërkimit shkencor duhet të aplikohen parimet e marrëveshjeve reciproke të pjesëmarrësve në procesin e kërkimit shkencor. Të drejtat dhe dinjiteti i pjesëmarrësve në procesin e kërkimit shkencor duhet të mbrohen në mënyrë adekuate.
4. Nëse anëtarët e universitetit e zhvillojnë mësimin ose praktikën aty ku janë të pranishëm edhe fëmijët, atëherë, krahas parimeve të tjera, duhet të respektohen edhe standardet ndërkombëtare për të drejtat e fëmijëve.

Neni 16
Fabrikimi dhe falsifikimi i rezultateve

1. Në punën kërkimore shkencore nuk lejohet fabrikimi (trillimi) dhe falsifikimi i të dhënave dhe rezultateve.
2. Fabrikimi i të dhënave a rezultateve gjatë fazave të caktuara të procesit kërkimor është lëndim shumë i rëndë i etikës shkencore. Me fabrikim nënkuptohet paraqitja e trilluar e të dhënave që nga marrja e mostrave, aplikimi i metodave shkencore, shfrytëzimi i pajisjeve joadekuate, edhe pse është e njohur se kërkimi shkencor nuk i ka fituar ato të dhëna.
3. Falsifikimi nënkupton çdo veprim, i cili bie ndesh me parimet e etikës shkencore duke falsifikuar qëllimisht me rezultatet në të gjitha (ose në një) fazat e kërkimit shkencor (objektin, metodat, pajisjet dhe proceset).

Neni 17
Plagjiatura

1. Plagjiatura e çdo forme e punimeve dhe ideve është cenim i rëndë i etikës shkencore dhe profesionale, pra i Kodit të Etikës.
2. Plagjiatura nënkupton aktin e përvetësimit ose kopjimit të idesë, rezultatit, punimit të shkruar a të ndonjë forme tjetër në tërësi ose edhe pjesërisht, pa e treguar burimin e shfrytëzuar dhe pa pasur asnjë meritë për të njëjtat.
3. Pandershmëri shkencore është edhe vetë plagjiatura, përsëritja e ideve, të dhënave dhe rezultateve, të cilat janë publikuar më herët nga i njëjti autor. Vetë plagjiaturë është edhe rasti kur informacioni i njëjtë botohet në revista të ndryshme shkencore, me qëllim që të rritet numri i punimeve të publikuara.

Neni 18
Autorësia

1. Autorësia e një vepre (punimi shkencor ose profesional) i nënshtrohet një rregulli rigoroz etik: "Është pronësi, e cila as nuk mund të përvetësohet pa kontribut, por as të bartet te autorë të tjerë formalisht". Të gjithë anëtarët e universitetit, të cilët marrin pjesë në punën kërkimore duhet të garantojnë burimin e të dhënave të publikuara dhe autorësinë e tyre, duke filluar nga ideja e veprës deri në dhënien e informacionit.
2. Nga anëtarët e punësuar në universitet, kërkohet që të vendosin si autorë vetëm ata persona që kanë marrë pjesë në procesin kërkimor dhe të cilët kanë dhënë kontribut intelektual në hartimin e veprës shkencore dhe profesionale.
3. Autor i një vepre shkencore dhe profesionale nuk mund të jenë personat, të cilët: vetëm e kanë financuar kërkimin; e kanë siguruar literaturën; janë vetëm drejtues të institucionit ku është kryer kërkimi shkencor; apo laborantët, të cilët kanë ndihmuar nga aspekti teknik, kolegët, miqtë, anëtarët e familjes etj.

Neni 19
Falsifikimi dhe rirregullimi i rekomandimeve

1. Falsifikimi dhe manipulimi i shkresave, rekomandimeve dhe dokumenteve zyrtare të universitetit, përdorimi i dokumenteve dhe të dhënave zyrtare të universitetit për qëllim keqinterpretimi, është shkelje e Kodit të Etikës.
2. Prezantimi jo i drejtë i të arriturave akademike në dokumente të shkruara ose mënyra të tjera të komunikimit, është i ndaluar dhe është shkelje e parimeve etike (zgjedhja në thirrje, formimi i komisioneve jo kompetente, pranimi i tezave të masterit dhe doktoratës pa bazë shkencore, paraqitja e thirrjes akademike dhe shkencore të cilën nuk e disponon, etj.).

Neni 20
Pranimi i dhuratave

Anëtarët e Universitetit nuk mund të kërkojnë apo pranojnë ndonjë dhuratë apo përfitim, qoftë edhe të natyrës simbolike, e cila në mënyrë të drejtpërdrejtë ose tërthorazi mund të ndikojë në aktivitetet e tyre në universitet.

Neni 21
Konflikti i interesit

1. Konflikti i interesit lind nga një rrethanë në të cilën zyrtari ka interes privat, që ndikon, mund të ndikojë ose duket se ndikon në kryerjen me paanshmëri dhe objektivitet të detyrës së tij zyrtare.
2. Interesi privat i një anëtari të universitetit, jo vetëm i natyrës ekonomike, mund të lidhet me:
- interesin e drejtpërdrejtë të personit në cilësinë e tij si anëtar i universitetit, interesin e një anëtari të familjes së një anëtari të universitetit,
- interesin e institucioneve dhe kompanive, personave fizik dhe juridik me të cilët një anëtar i universitetit ka marrëdhënie pune apo raporte ekonomike;
- interesin e një institucioni, kompanie apo personi juridik, kur ai/ajo kontrollohet nga një anëtar i universitetit apo kur ky posedon një pjesë të konsiderueshme financiare;
- interesin e palës së tretë, kur përmes saj, një anëtari të universitetit me qëllim i bëhen favore.
- rastet e tjera të parapara me Ligjin në fuqi për parandalimin e konfliktit të interesit.

3. Personeli i universitetit gjatë ushtrimit të funksionit, në bazë të njohurive të tij dhe në mirëbesim, detyrohet që të bëjë vetëdeklarimin paraprak, rast për rast, të ekzistencës së interesit të tij privat ose të personave të afërm me të lidhur me vendimmarrjen në një çështje të caktuar, që mund të bëhet shkak për lindjen e një konflikti të interesit dhe të tërhiqet nga kjo vendimmarrje.

Neni 22
Nepotizmi, favorizimet dhe keqpërdorimi i pozicionit personal

1. Universiteti nuk toleron asnjë formë të nepotizmit dhe të favorizimit, sepse kjo është e papajtueshme me dinjitetin njerëzor, me njohjen e drejtë dhe të paanshme të mundësive dhe njohurive, ndershmërinë, integritetin, profesionalizmin, lirinë akademike, drejtësinë, paanësinë dhe transparencën. Universiteti kërkon nga profesorët, hulumtuesit dhe çdo anëtar tjetër të universitetit që të përmbahet nga një praktikë e tillë.
2. Nepotizëm është kur një profesor, një studiues, apo një anëtar i personelit teknik apo administrativ, drejtpërdrejt ose tërthorazi (madje, edhe duke përdorur financimet e palës së tretë) përdor reputacionin ose aftësinë e tij bindëse për të ofruar favore, për të përshtatur shpalljet dhe kontratat e punës, për të ndikuar në rezultatet e konkurrencës apo procedurat e përzgjedhjes, veçanërisht, ato të cilat kanë të bëjnë me fillimin apo vazhdimin e karrierës universitare (kjo përfshinë edhe bursat, kontratat, kontratat për asistentët hulumtues), si dhe pranimin e fëmijëve, pjesëtarët e familjeve dhe të afërmve (në formën e bashkëjetesës dhe miqësisë).
3. Si nepotizëm konsiderohen edhe favoret e një profesori ndaj studentëve të tij. Kjo sjellje është e papajtueshme me vlerat e ndershmërisë dhe paanësisë, si dhe me interesat dhe karrierën e kandidatëve meritor.
4. Anëtarët e universitetit nuk munden, direkt ose indirekt, të përdorin pozitën e tyre akademike ose zyrtare për të urdhëruar anëtarët e universitetit për të përfituar në të mirën e tyre, përveç nëse nuk është fjala për ndonjë detyrim ligjor ndaj tyre. Abuzimi, gjithashtu, ekziston kur sjellja nuk përbën një akt të paligjshëm, por ka papajtueshmëri të dukshme me frymën e rregullave dhe rregulloreve të universitetit.

Neni 23
Transparenca dhe konfidencialiteti

1. Universiteti promovon dhe mbështet transparencën dhe konfidencialitetin në dokumentet e tij dhe veprimtarinë e anëtarëve të tij, si një nga vlerat elementare.
1.1. Të gjithë anëtarët e universitetit duhet të respektojnë transparencën dhe qasjen në kriteret dhe metodat e vlerësimit gjatë punës profesionale (regjistrimi, provimet, ngritja profesionale, etj).
2. Të gjithë anëtarët e universitetit, të cilët, në bazë të detyrave të punës, brenda universitetit disponojnë me të dhëna të cilat kanë statusin të *dhëna konfidenciale*, duhet të mundësojnë mbrojtjen e tyre. Të dhënat me statusin *konfidenciale* janë ato të dhëna të cilat janë të besuara për mbrojtjen e të drejtave të anëtarëve të universitetit dhe të cilat me ligj dhe me rregulloret e universitetit janë vlerësuar si konfidenciale.

Neni 24
E drejta dhe obligimet për aftësimin e vazhduar dhe edukimin gjatë gjithë jetës

Universiteti i Mitrovicës promovon dhe kërkon nga anëtarët e vet angazhim të vazhdueshëm (pa marrë parasysh titullin shkencor apo statusin) në fitimin e njohurive të reja shkencore dhe profesionale dhe të njëjtat t'ua përcjellin studentëve dhe vartësve të tyre.

Neni 25
Ngritja profesionale

1. Universiteti i Mitrovicës duhet t'i japë mundësi të barabarta çdo personi gjatë proceseve të ndryshme të rekrutimit, emërimit, promovimit, trajnimit apo avancimit në universitet pa marrë parasysh fenë, gjininë, orientimin seksual, dukjen, ngjyrën e lëkurës, gjuhën, origjinën etnike dhe sociale, shtetësinë, situatën personale dhe gjendjen shëndetësore, shtatzëninë, moshën, si dhe pozitën e tij në kuadër të universitetit.

2. Detyra dhe obligimi i dekanit është që të angazhohet për përtëritjen e stafit akademik, artistik dhe hulumtues.

Neni 26
Paraqitja publike

1. Anëtarët e universitetit duhet të respektojnë emrin e mirë të universitetit dhe nuk guxojnë të dëmtojnë reputacionin e tij.
2. Anëtarët e universitetit nuk mund të përdorin pa autorizim emrin dhe logon e universitetit, përkatësisht të njësive akademike, gjatë paraqitjes publike.

Neni 27
Përdorimi i burimeve të Universitetit

1. Anëtarët e universitetit duhet të përdorin resurset e universitetit me përgjegjësi, kujdes dhe arsyeshëm, në atë mënyrë që shpenzimet e justifikuara dhe me kërkesë të universitetit të dëshmohen përmes dokumenteve apo mbajtjes së llogarisë.
2. Pa lejen e qartë të universitetit, asnjë anëtari të universitetit nuk i lejohet të përdorë objektet kërkimore, hapësirat, burimet njerëzore, materialet, hardware ose software, apo burimet financiare të universitetit, personalisht ose përmes lejimit të palëve të treta, (personave apo institucioneve) për qëllime personale ose për qëllime tjera nga ato institucionale të universitetit.

Neni 28
Përgjegjësia për shkeljen e Kodit të Etikës

1. Mosrespektimi i parimeve të këtij kodi, përkatësisht shkelja e këtyre parimeve, paraqesin lëndimin e ndershmërisë dhe detyrave të mësimdhënësve, bashkëpunëtorëve, studentëve, personelit të administratës dhe të tjerëve të lidhur me universitetin, për të cilën, të njëjtit duhet të mbajnë përgjegjësi.
2. Zgjidhjen e denoncimeve ose raportimeve për shkeljen e Kodit Etik e bëjnë organet për zbatimin e Kodit Etik të universitetit.

Neni 29
Këshilli i Etikës

1. Këshilli i etikës është një organ profesional i Senatit të Universitetit, i cili themelohet me propozim të rektorit dhe është kompetent për zbatimin e procedurave, në rastet kur shkelen rregullat e Kodit Etik nga mësimdhënësit dhe bashkëpunëtorët e universitetit.
2. Këshillin e Etikës e përbëjnë: katër anëtarë nga njësitë akademike me mandat katër vjeçar dhe përfaqësuesi i Parlamentit të Studentëve me mandat dy vjeçar.
3. Kryetari i Këshillit të Etikës zgjidhet nga anëtarët e Këshillit dhe ka mandat katër vjeçar.
4. Këshilli i Etikës mund të nxjerrë Rregulloren e punës, me të cilën do t'i rregullojë çështjet të cilat nuk janë paraparë me këtë Kod.
5. Këshilli i Etikës do të jetë përgjegjës për zhvillimin e procedurave disiplinore në bazë të rregullores për masat dhe procedurat disiplinore ndaj personelit të UIBM, të miratuar nga Këshilli Drejtues, duke përfshirë edhe të drejtën për të organizuar seancë dëgjimore për secilin person të akuzuar për shkelje të këtij Kodi.
6. Këshilli i Etikës do të jetë përgjegjës për monitorimin e zbatimit të këtij Kodi.

Neni 30
Ombudsmani

1. Zyra e Ombudsmanit është organ i Senatit të Universitetit që është kompetent për mbrojtjen, mbikëqyrjen dhe promovimin e të drejtave dhe lirive themelore të studentëve, stafit administrativ dhe stafit akademik nga veprimet ose mosveprimet e organeve brenda universitetit.
2. Senati e zgjedh Ombudsmanim sipas propozimit të Rektorit, pas konsultimit me Dekanin e Fakultetit Juridik.
3.Ombudsmani udhëhiqet nga një anëtar i stafit akademik nga radhët e stafit akademik të Fakultetit Juridik.
4. Mandati i Ombudsmanit është 4 vjeçar me mundësi rizgjedhje.
5. Ombudsmani ka të drejtë në kompenzim financiar në lartësinë e caktuar nga Këshilli Drejtues.
6. Ombudsmani duhet të përgatit Rregullorën e Punës dhe Organogramin e Zyrës brenda 3 muajve nga marrja e detyrës dhe të dorëzoj për miratim në Senat.

Neni 31
Denoncimi i shkeljeve

1. Secili person (brenda apo jashtë UMIB – it), ka të drejtë të denoncojë apo raportoj, shkelje të dispozitave të këtij Kodi, tek Këshilli i Etikës, autoritetet drejtuese të njësisë akademike apo rektori. Secili denoncim i adresuar tek drejtuesit e njësisë akademike apo rektori, duhet të procedohen tek Këshilli i Etikës.
2. Denoncimet e rreme ose ofrimi i provave të rreme do të procedohen në organet kompetente konform Kodit penal në fuqi.

Neni 32
Hyrja në fuqi

1. Ky Kod i Etikës hyn në fuqi nga dita e miratimit në Këshillin Drejtues të UIBM.
2. Me hyrjen në fuqi të këtij Kodi shfuqizohet Kodi Etik nr. prot. 280 i datës 19.02.2020.

Prof. ass. dr. Ilir Mazreku

Kryesues i Këshillit Drejtues

UNIVERSITETI »ISA BOLETINI« UNIVERSITY MITROVICË